

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

процеси, що залучають студентів до спостереження, вимірювання, класифікації, експериментування тощо. Ці заходи дають змогу шляхом обговорення, проведення дискусій та диспутів здійснювати критичну й оптимально точну оцінку сучасного екологічного стану біологічних об'єктів та екологічних процесів, ведуть до формування біосферного світогляду у студентів. Вірно підібрані методи екологічних досліджень та спостережень надають можливість обрання дієвих шляхів вирішення екологічних проблем та прогнозування подальшого розвитку подій і процесів у довкіллі.

Вкрай важливою частиною освітнього процесу екологічного змісту є можливість студентів закріплювати теоретичні знання, отримані у навчальних закладах, у безпосередній практичній діяльності в межах навчальних та переддипломних практик.

Велике значення для удосконалення рівня вищої екологічної освіти мають міжвузівські, регіональні та міжнародні контакти викладачів і студентів, зв'язки з громадськими організаціями, регулярний обмін досвідом та знаннями, виконання екологічних проектів, стажування, здійснення науково-дослідних програм і видання підручників та посібників, підвищення кваліфікації та перепідготовка педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах екологічного спрямування.

Завданнями екологічної освіти та виховання студентів є постійне інформування студентів та відкритий для студентів доступ до баз даних про стан компонентів природного середовища та перебіг екологічних процесів; вільне отримання достовірної інформації про проблеми природного походження і їх вплив на рівень здоров'я населення країни та світу; залучення студентів до поширення екологічних знань серед населення; спонукання до збереження та примноження природних багатств; використання природних засобів у навчально-виховному процесі; постійне поповнення знань з біології та екології шляхом ознайомлення з науковими та науково-популярними джерелами відомих вітчизняних та зарубіжних вчених тощо.

Враховуючі вищезазначену інформацію варто наголосити, що сучасна екологічна освіта являє собою нагальну потребу освіти сьогодення і є одним з провідних та перспективних напрямків виховання молоді у сучасній вищій школі.

ЯЦКЕВИЧ Інна Володимирівна

РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У МЕНЕДЖМЕНТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

В організації щодня відбувається безліч процесів та явищ під впливом зовнішнього середовища. Всі вони мають багатогранну спрямованість і мету, використовуючи для досягнення свої методи та ресурси. Щоб уникнути складнощів, потрібно грамотне та системне управління.

Сучасна організація характеризується стрімким зростанням кількості найрізноманітніших процесів у всіх сферах своєї діяльності, а також наростаючою швидкістю їхнього протікання. За таких умов менеджмент починає відігравати своєрідну роль «цементу організації» як сукупність механізмів координації, співробітництва та засобів інтеграції бізнес-процесів.

Менеджмент - це система методів управління в умовах ринку або ринкової економіки, які передбачають орієнтацію організації на попит та потреби ринку, постійне прагнення підвищення ефективності діяльності організації з найменшими витратами та з метою отримання оптимальних результатів. Менеджери - це люди в організації, відповідальні за розробку та проведення процесу управління, використовуючи різноманітні інструменти сучасності - цифровізація.

Процес цифровізації прискорюється стрімкими темпами і переосмислює кожен аспект життєдіяльності організації [1; 2]. Можливість підключення, передбачуваність, простота, а також швидкість і гнучкість є цифровим фундаментом, необхідними для успіху всіх організацій [1...3]:

1. Цифровізація призводить до злиття онлайн та офлайн, проривних технологій та радикальних змін цілих галузей.

2. Автоматизація, оптимізація, автономність бізнес-процесів, а також велика гнучкість та індивідуальність продуктів та послуг – це лише деякі з переваг та можливостей цифровізації.

3. Цифрове перетворення менеджменту супроводжується гнучкістю на практиці, також відомою як «бімодальне» управління [4]. Так, бімодальне управління - це тип стратегії або установки, в якій один цифровий відділ розділений на дві частини – одна частина присвячена питанням обслуговування та підтримки, а інший – інноваціям та розширенню. Бімодальне управління допомагає організаціям справлятися з цими двома абсолютно різними обов'язками більш прямим способом, ніж намагаючись делегувати обидві функції в одному цифровому відділі.

4. Інструменти для онлайн-зборів зростають (Skype, Zoom тощо), а дистанційний зв'язок стає актуальним.

Слід зазначити, що, незважаючи на те, що цифровізація є одним із визнаних способів підвищення ефективності виробничих та логістичних процесів, їх практична реалізація не може бути здійснена без комплексного системного підходу, який вимагає не тільки значних інвестицій, необхідних для реструктуризації існуючої виробничої структури, але відповідна методологічна підтримка.

Розробка ефективного підходу до управління бізнес-процесами та новими технологіями в організації - складний процес у системі управління. Для забезпечення ефективного розвитку організації необхідно застосовувати інноваційні методи навчання та методики управління ними.

Процеси, що відбуваються на підприємстві, вимагають постійної уваги з боку керівництва, власників процесів та працівників, які забезпечують здійснення бізнес-процесів. У процесі поліпшення та оптимізації бізнес-процесів необхідно підтримувати рівень ефективності та успіху, досягнутих у результаті впровадження процесного підходу.

Для реалізації процесу впровадження цифровізації в організації слід використовувати наступний алгоритм:

- формування компетентної експертної робочої групи, здатної провести діагностику діяльності організації та бізнес-процесів;
- проведення самообстеження діяльності організації та формування масиву вихідних даних про рівень цифровізації організації та бізнес-процесів, що використовуються у бізнес-процесі організації;
- оцінка рівня цифровізації (цифрової зрілості) та рівня інформаційної безпеки організації;
- виявлення «вузьких місць», визначення пріоритетних напрямів впровадження цифровізації в організації, оцінка ризиків;
- аналіз існуючих або розробка нових концепцій цифрових технологій в організації за обраним пріоритетним напрямом;
- формування дорожньої карти впровадження цифрових технологій;
- прийняття рішення на рівні керівника організації про економічну доцільність, ефективність застосування та впровадження цифрових технологій в організацію, затвердження дорожньої карти впровадження;
- реалізація дорожньої карти впровадження цифровізації;
- удосконалення системи управління за рахунок впровадження цифрових технологій в організації;
- контроль та аналіз результатів впровадження та ключових показників діяльності підприємства з метою внесення коригувань;
- наявності позитивної динаміки, опрацювання питань масштабування.

Сучасний спосіб цифрової економіки характеризується розробкою концепцій управління організацією нового покоління, які можна поділити на три блоки:

- дані на вході (ІоТ, дрони);
- обробка даних (штучний інтелект, блокчейн);
- дані на виході (робототехніка, 3D-принтери, доповнена та віртуальна реальність).

Використання нових концепцій надає організаціям конкурентну перевагу. При реалізації процесу трансформації цифровізації, з урахуванням обрання

найбільш пріоритетного напрямку в організації, можна визначити та систематизувати принципи управління організацією:

– використання цифрових технологій перетворює бізнес-процеси організації та значно підвищує ефективність роботи за рахунок скорочення часу на організацію виробництва і так само за рахунок скорочення часу виробничого циклу;

– зниження експлуатаційних витрат та підвищення енергоефективності;

– знижуючи кількість та тривалість простоїв обладнання, збільшуючи рівень його завантаження та підвищення якості продукції;

– збільшення гнучкості виробництва за рахунок попереджуючої зміни характеристик бізнес-процесів та забезпечення інтеграції інформації з етапів життєвого циклу продукції, що випускається;

– покращення якості бізнес-процесів організації за умови впровадження інновацій та адаптації бізнес-моделей до умов сучасної цифрової економіки.

Варто зауважити, що цифровізація як сучасний тренд розвитку менеджменту має позитивну динаміку. Однак, в ній є свої нюанси, але без цифровізації неможливо ефективно управляти організацією, балансувати серед колосального потоку даних, людей та завдань.

Список використаних джерел:

1. Таранич О.В. Адаптація системи операційного менеджменту підприємств в умовах цифровізації економіки України. *Економіка і організація управління*. 2020. № 4 (40). С. 143 - 152.

2. Нікітін Ю. О., Кульчицький О. І. Цифрова парадигма як основа визначень: цифровий бізнес, цифрове підприємство, цифрова трансформація. *Маркетинг і цифрові технології*. 2019. № 4. Том 3. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/907558.pdf> (дата звернення: 04.06.2022).

3. Захарчин Г. М., Панас Я. В. Управління знаннями в умовах розвитку цифрової економіки та інтелектуалізації суспільства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 36. С. 76 - 80.

4. Управління бізнес-процесами. URL: <https://pmb.com.ua/uk/blog/category/upravlenie-biznes-protsessami/page/4/> (дата звернення: 04.06.2022).